

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Arkivsak: 24/622
Møtedato/tid: 03.12.2024 kl. 09:00
Møtested: Rådhuset i Rissa, Storsalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ola Lund Renolen på telefon 994 48 040, eller e-post: Ola.renolen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 27.11.2024

Torkil Berg (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ola Lund Renolen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
51/24	Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll - offentlige anskaffelser
52/24	Oppfølging av kommunestyrets vedtak - forvaltningsrevisjon eiendomsforvaltning
53/24	Oppfølging av selskaper - Konsek Trøndelag IKS
54/24	Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring
55/24	Revisjonsstrategi 2024
56/24	Forenklet etterlevelseskontroll 2024 - risiko og vesentlighetsvurdering
57/24	Kontrollutvalgets årsplan 2025
58/24	Referatsaker
59/24	Opplæring av kontrollutvalget
60/24	Innspill til kontrollarbeidet
61/24	Godkjenning av protokoll

Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll - offentlige anskaffelser

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

51/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/513 - 24

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering. Saken anses som fulgt opp og avsluttet.

Vedlegg

Kommunedirektørens oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll 2023 - offentlig anskaffelser

Revisors uttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2023 - offentlige anskaffelser

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet en forenklet etterlevelseskontroll av selvkost i sitt møte 03.09.24 (sak 35/24)

Basert på revisjonsuttalelsen (vedlagt), vedtok kontrollutvalget følgende:

- 1. Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen til orientering.*
- 2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til de konkrete anskaffelsene som revisjonen har undersøkt, og en generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Redegjørelsen sendes kontrollutvalget innen 15.11.2024 for behandling i kontrollutvalgets møte 03.12.24*

Det er punkt 2 som skal følges opp her. Kommunedirektøren har sendt en redegjørelse (vedlagt) og er invitert til kontrollutvalgets møte 03.12 for å utdype notatet og svare på spørsmål.

Vurdering

Revisor avdekket i sin undersøkelse av det var mangler på 11 av 14 undersøkte anskaffelser.

Kommunedirektørens redegjørelse rydder opp i noen av de anskaffelsene hvor det er påpekt mangler, men det er flere hvor protokoll ikke eksisterer, eller ikke kan dokumenteres.

Kommunedirektøren redegjør også for grep som er tatt for å styrke bevisstheten og kunnskap hos sentrale aktører på områder som kommunalteknikk, helse og omsorg og eiendom. Det vises også til gjennomgang av rutiner for å unngå denne typen feil i fremtiden. Kontrollutvalget vil få anledning til å stille utdypende spørsmål til kommunedirektøren i møtet 03.12.24.

Konklusjon

Hvis kontrollutvalget er fornøyd med kommunedirektørens svar i møtet 03.12 kan kontrollutvalget ta informasjonen til orientering og anse saken som avsluttet.

Konsek Trøndelag Iks
Postboks 2564
7735 Steinkjer

Deres ref.
23/513-22

Vår ref.
24/8600 - 3

Dato
14.11.2024

Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll - offentlig anskaffelser

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til de konkrete anskaffelsene som revisjonen har undersøkt, og en generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Redegjørelsen sendes kontrollutvalget innen 15.11.2024 for behandling i kontrollutvalgets møte 03.12.24.

De konkrete anskaffelsene knyttet til ansvarlig enhet (revisjon):

Ansvar	Beløp	Leverandør	Innkjøpet handler om	Status
Næring				
140	166 154,22	DF Elektro	Lade- stasjon Rissa Helsetun	Utført som 2 anskaffelser under 100.000,-, men faktura måtte sammenslås på grunn av investeringsregler
140	184 366,00	AGCO	Leasing traktor	Protokoll vedlagt
Stadsbygd skole				
211	100 673,60	Kinnarps	Møbler stadsbygd	Felles fylkesavtale møbler. Får ikke protokoll fra fylket, ser ut til at ble bestilt før avtale gikk ut, men faktura kom etter at avtalen gikk ut.
Vanvikan Stadsbygd hjemme-tjeneste				
308	299 034,47	Konstali Helsenor	Innleie fra vikarbyrå, sykepleiere	Finner ikke dokumentasjon i arkiv, lederskifter. Avtale sagt opp 2023.

Rissa sykehjem				
310	215 400,00	Norengros	Møbler Rissa Sykehjem	ingen protokoll, pan stoler 12stk.
Leksvik sykehjem				
315	113 754,40	Storkjøkken	Kjøkkenutstyr Leksvik	Ikke fått svar så trolig ingen protokoll.
Indre Fosen legetjeneste				
320	327 767,00	Dignus Medical	Innleie leger	vikarlege. Ingen protokoll
320	355 200,00	Dignus Medical	Innleie leger	vikarlege. Ingen protokoll
Kommunalteknikk				
410	184 336,00	ALD	Utkjøp VH98898	Protokoll vedlagt
VAR-sektoren				
411	151 212,00	Tromek Service	Kvern	2 tilbydere, billigst ble valg, Ingen protokoll, mail vedlagt
Eiendomsforvaltning				
414	300 000,00	Sand Bygg AS	Vanvikan Skole	Oppsummering tilbudskonkurranse på mail. Ingen protokoll
414	286 000,00	Bentzen	Kjøling bårerom	Oppsummering tilbudskonkurranse på mail. Ingen protokoll
414	431 906,20	Hasselvika/ Fevåg skole	Varmeanlegg	Oppsummering tilbudskonkurranse på mail, Ingen protokoll
414	123 812,00	Petter Bakøy	Stadsbygd skole	Oppsummering tilbudskonkurranse på mail.

Generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter

Det er avholdt hvert sitt møte med følgende enheter:

- Område Kommunalteknikk:
Deltakere: Leder område kommunalteknikk – Øystein Fossum og ansatte på kommunalteknikk

- Område Helse og omsorg:
Deltaker: Konstituert Kommunalsjef helse og omsorg – Andre Sagmo
- Område Eiendom:
Deltaker: Leder område eiendom – Linda Kristin Garnes

Det som ble gjennomgått var følgende:

1. Funnen i regnearket utplukk FEK 2023 Indre Fosen for den aktuelle avdeling.
 2. Gjennomgang av innkjøpsreglementet i Indre Fosen
 3. Forenklet gjennomgang av forskriften FOA
 4. Spesielle forklaring av grunnprinsippene rundt anskaffelser som kommer under FOA del I.
 5. Hvordan vi skal arbeide fremover for å unngå dette igjen: ved anskaffelser som ikke blir gjennomført i KGV verktøyet Mercell, disse skal protokollføres inn i Acos arkiv.
- Kommunedirektøren bekrefter deltakelse på kontrollutvalgets møte 3. desember.

Med hilsen
Marit Vaarheim
konstituert kommunalsjef Fellestjenester
97028705

Hvis du ønsker å svare på dette brevet, send inn sikkert via dette skjemaet:

[Lenke til kontaktskjema](#)

Oppgi gjerne dette saksnummeret i skjemaet: 24/8600

Du kan også kontakte oss per post til:

Indre Fosen kommune
Postboks 23, 7101 RISSA
Sentralbord: 74 85 51 00

Kopi til
Kjetil Mjøsund

Til kontrollutvalget i Indre Fosen kommune**UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN**

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Indre Fosen kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2023 foretar kontroll på etterlevelse av offentlige anskaffelser over kr 100 000 og under terskelverdi kr 1 300 000.

Valgte kriterier

1. Blir det laget anskaffelsesprotokoll iht. anskaffelsesforskriften § 10-5?
2. Er det gjennomført konkurranse på anskaffelsen iht. anskaffelsesforskriften?
 - a. Åpen tilbudskonkurranse iht § 8-3? eller
 - b. Begrenset tilbudskonkurranse iht § 8-9?

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Vi har kontrollert 14 anskaffelser innenfor nevnte kriterier. Av disse var 1 omfattet av rammeavtale, og 2 anskaffelser hadde protokoll.

For 5 anskaffelser har vi mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse, men ikke protokoll. De siste 6 anskaffelsene har vi ikke mottatt noen dokumentasjon på anskaffelsen.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at de ovennevnte kriteriene i det alt vesentlige er etterlevd for 11 av de 14 undersøkte anskaffelsene.

For 3 anskaffelser er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Indre Fosen kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte kriteriene.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Indre Fosen kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Orkanger, 1. juli 2024

Kjell Næssvold
statsautorisert revisor
oppdragsansvarlig

Oppfølging av kommunestyrets vedtak - forvaltningsrevisjon eiendomsforvaltning

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

52/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/123 - 16

Forslag til vedtak

Saken utsettes

Vedlegg

Skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget.

Saksopplysninger

Saken gjelder oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 55/24 hvor rapport fra forvaltningsrevisjon av eiendomsforvaltningen i kommunen ble behandlet den 30.05.2024

Kommunestyret vedtok følgende:

1. *Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om eiendomsforvaltning til orientering.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren i dialog med kontrollutvalget om å finne et riktig tidspunkt for å informere om, og evaluere implementeringen av nye mål med underliggende strategier for forvaltningen av bygningsmassen i den nye samfunnsplanen, som skal vedtas i løpet av 2024.*
3. *Kommunestyret ber kommunedirektøren om å følge opp revisors anbefalinger ved å etablere et system for helhetlig styring av eid bygningsmasse som omfatter og utbedrer mangler påpekt i rapportens konklusjon.*
4. *Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere skriftlig til kontrollutvalget om oppfølging av vedtakets punkt 3 innen 01.10.2024.*

Vurdering

Oppfølging av punkt 2 i vedtaket:

Kommunedirektøren vil komme tilbake til kontrollutvalget om oppfølgingen av punkt 2. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i kommunestyret 3. oktober 2024 så det er fremdeles litt uklart når det er hensiktsmessig med den orienteringen.

Oppfølging av punkt 3 i vedtaket:

Kommunedirektøren informerer i sin skriftlige tilbakemelding (vedlagt) at arbeidet med å få på plass systemer for helhetlig styring av eid bygningsmasse er forsinket.

Forklaringen er todelt:

- Den nylig vedtatte Kommuneplanens samfunnsdel påvirker også forhold som angår systemer for styring av eid bygningsmasse. Den må få begynne å virke før kommunedirektøren kan konkludere med hvilke grep som må gjøres for å få på plass de etterspurte systemene og rutinene.
- Området eiendomsforvaltning har vært gjennom en nedbemanningsprosess i 2024 og det er varslet ytterligere nedskjæringer i 2025. Området må omorganiseres og de forhold som rapporten påpeker må også bli ivaretatt i den omorganiseringsprosessen.

Konklusjon

Det er vanskelig å angi et tidspunkt for når det er fornuftig å forvente en tilbakemelding fra kommunedirektøren. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å se både punkt 2 og 3 i kommunestyrets vedtak i sammenheng. Gjennom dialog med kommunedirektøren vil kontrollutvalget finne et tidspunkt for kommuendirektørens tilbakemelding og orientering i løpet av våren 2025. I og med at det er vanskelig å anslå et realistisk tidspunkt nå anbefaler sekretariatet at saken utsettes.

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune v/Ola Lund Renolen

Deres ref.

Vår ref.
24/4045 - 4

Dato
26.11.2024

Skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget

Oppfølging av vedtak punkt 3: system for helhetlig styring av eid boligmasse

Kommuneplanens samfunnsdel er fremdeles under arbeid, hovedmålsetninger er vedtatt av kommunestyret, men selve plandokumentet må ferdigstilles i en form som gjør at det kan tas i bruk. Muligheten til å informere om, og evaluere implementeringen av nye mål med underliggende strategier for forvaltningen av bygningsmassen i den nye samfunnsplanen, er derfor forsinket.

Revisors anbefalinger om å etablere et system for helhetlig styring av eid bygningsmasse som omfatter og utbedrer mangler påpekt i rapportens konklusjon, er derfor også forsinket. System for helhetlig styring innebærer også målstyring.

Området eiendomsforvaltning har vært gjennom en nedbemanningsprosess fra kommunestyrets møte i juni 2024, og har ikke hatt kapasitet til å prioritere dette arbeidet. Ytterligere nedskjæringer er planlagt for 2025, og hele organiseringen av området, oppgaver, ansvar vil måtte bli vurdert helhetlig på nyåret.

Ny organisering må ivareta det rapporten påpeker.

Med hilsen
Marit Vaarheim
konstituert kommunalsjef Fellestjenester
97028705

Hvis du ønsker å svare på dette brevet, send inn sikkert via dette skjemaet:

[Lenke til kontaktskjema](#)

Oppgi gjerne dette saksnummeret i skjemaet: 24/4045

Du kan også kontakte oss per post til:
Indre Fosen kommune
Postboks 23, 7101 RISSA
Sentralbord: 74 85 51 00

Oppfølging av selskaper - Konsek Trøndelag IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

53/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 24/265 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Vedlegg

Møteprotokoll - Representantskapets møte 22.04.2024.pdf

Årsmelding 2023.pdf

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Indre Fosen kommune har eierandeler i.

Det ble holdt møte i representantskapet i Konsek Trøndelag IKS 22.04.2024.

Møteprotokoll fra representantskapet 22.04.24 og Årsmelding for 2023 er vedlagt.

Indre Fosen kommune var representert ved varaordfører Raymond Balstad.

Vurdering

I Indre Fosen kommunes eierskapsmelding er Konsek Trøndelag IKS omtalt:

Motivet for eierskapet er effektivisering av tjenesteproduksjonen.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Indre Fosen kommune.

Møteprotokoll - Representantskapet

Arkivsak: 24/251
Møtedato/tid: 22.04.2024 kl. 13.30-14.15
Møtested: Scandic Hell hotell, Værnes

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

35 deltakere av 46 (76,1 %) var til stede. De representerer 103 av 124 stemmer (83,74 %).
Møtet var vedtaksdyktig.

Sakliste:

Saksnr.	Sakstittel
01/24	Valg av representantskapets leder og nestleder
02/24	Årsregnskap og årsmelding 2023
03/24	Valg til styret
04/24	Valg av valgkomite
05/24	Godtgjøring til valgkomiteen

Sak 01/24 Valg av representantskapets leder og nestleder

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
01/24

Valgkomiteens innstilling

Som leder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Gunn Iversen Stokke (gjenvalg)

Som nestleder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Martin Bråteng, Rana (ny)

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Som leder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Gunn Iversen Stokke (gjenvalg)

Som nestleder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Martin Bråteng, Rana (ny)

Sak 02/24 Årsregnskap og årsmelding 2023

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
02/24

Forslag til vedtak

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelags årsregnskap for 2023.
2. Underskuddet på kr 306.180,44 belastes annen egenkapital.
3. Representantskapet tar årsmelding for 2023 til orientering.

Behandling:

Daglig leder orienterte om årsregnskap og årsberetning for 2023.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelags årsregnskap for 2023.
 2. Underskuddet på kr 306.180,44 belastes annen egenkapital.
 3. Representantskapet tar årsmelding for 2023 til orientering.
-

Sak 03/24 Valg til styret

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
03/24

Valgkomiteens innstilling

1. Valg av faste medlemmer til styret

Som faste medlemmer til styret velges:

1. Randi Dille, Namsos, for 2 år (gjenvalg)
2. Karin Bjørkhaug, Orkland, for 2 år (gjenvalg)
3. Kjetil Klepp, Inderøy, for 2 år (gjenvalg)

2. Valg av varamedlemmer

Varamedlemmer. Alle for 1 år

1. Hans Bøe, Oppdal, (gjenvalg)

2. Tone Våg, Snåsa, (gjenvalg)
3. Jørn Clausen, Vefsn, (ny)
4. Marte Iren Langø, Heim, ny
5. Skjalg Åkerøy, Grong, (gjenvalg)

3. Valg av styrets leder og nestleder

Som styreleder velges: Randi Dille, Namsos, for 1 år, (gjenvalg)

Som nestleder velges: Hans Kristian Norset, Ørland, for 1 år, (gjenvalg)

4. Godtgjøring til styret

Valgkomiteen har ingen forslag til økning av styregodtgjørelsene

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Valgkomiteens innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Valg av faste medlemmer til styret

Som faste medlemmer til styret velges:

1. Randi Dille, Namsos, for 2 år (gjenvalg)
2. Karin Bjørkhaug, Orkland, for 2 år (gjenvalg)
3. Kjetil Klepp, Inderøy, for 2 år (gjenvalg)

2. Valg av varamedlemmer

Varamedlemmer. Alle for 1 år

1. Hans Bøe, Oppdal, (gjenvalg)
2. Tone Våg, Snåsa, (gjenvalg)
3. Jørn Clausen, Vefsn, (ny)
4. Marte Iren Langø, Heim, ny
5. Skjalg Åkerøy, Grong, (gjenvalg)

3. Valg av styrets leder og nestleder

Som styreleder velges: Randi Dille, Namsos, for 1 år, (gjenvalg)

Som nestleder velges: Hans Kristian Norset, Ørland, for 1 år, (gjenvalg)

4. Godtgjøring til styret

Ingen økning av styregodtgjørelsene.

Sak 04/24 Valg av valgkomite

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
04/24

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet nedsetter denne valgkomiteen for valgperioden 2023-2027:

1. Anita Ravlo Sand, Levanger, leder
2. Hanne Nyhus, Orkland
3. Kenneth Tømmermo Reitan, Røyrvik

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet nedsetter denne valgkomiteen for valgperioden 2023-2027:

1. Anita Ravlo Sand, Levanger, leder
 2. Hanne Nyhus, Orkland
 3. Kenneth Tømmermo Reitan, Røyrvik
-

Sak 05/24 Godtgjøring til valgkomiteen

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
05/24

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet fastsetter godtgjøring for valgkomiteens faste medlemmer til kr 5.000 per år.

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet fastsetter godtgjøring for valgkomiteens faste medlemmer til kr 5.000 per år.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Årsmelding 2023

Konsek Trøndelag IKS

Om årsmeldingen

Konsek Trøndelag regnes som et lite foretak i regnskapsloven. Små foretak har ingen lovmessig plikt til å utarbeide årsmelding. Denne årsmeldingen er en oppsummering av fjoråret, som skal gi deltakerne/eierkommunene utfyllende informasjon om drift og måloppnåelse i 2023.

Selskapets virksomhet

Konsek Trøndelag kom i drift 1.januar 2018, etter en fusjon mellom Konsek Midt-Norge (Trondheim) og Komsek Trøndelag (Steinkjer). Fosen Kontrollutvalgssekretariat ble overdratt til Konsek Trøndelag 1. januar 2021. Kontrollutvalg Fjell IKS ble overdratt til Konsek 1. januar 2023, og fra 1. oktober 2023 kom seks av eierkommunene i Indre Helgeland kontrollutvalgssekretariat inn i Konsek.

Selskapets kontoradresse er på Steinkjer. Ved utgangen av 2023 hadde selskapet 46 deltakere/eierkommuner, inkludert Trøndelag fylkeskommune. Selskapet selger i tillegg tjenester til Tynset kommunes kontrollutvalg. Selskapet har 12 ansatte i 11,6 årsverk og er landets største sekretariat for kontrollutvalg.

Måloppnåelse i 2023

Selskapets formål er i henhold til selskapsavtalen "å levere sekretariatstjenester for kontrollutvalg for deltakerne i tråd med gjeldende lov og forskrift." Represetantskapet har vedtatt en strategi for selskapet, sist vedtatt i møte 25.04.2022. Strategien består av fire deler; eiere, kontrollutvalg, medarbeidere og kompetanse. Her vil vi redegjøre for hvordan strategien ble oppfylt i 2023:

1. EIERE

Målsetting: Konsek Trøndelag skal være en ressurs for eierne. Selskapet skal ha et sterkt og bredt fagmiljø. For å opprettholde dette, kan selskapet arbeide for å utvide antall eiere. Selskapet kan delta i anbudskonkurranser om sekretariatstjenester.

I 2023 har Konsek vært gjennom to utvidelser:

- 1. Januar 2023 ble Kontrollutvalg Fjell IKS overdratt til Konsek. Selskapet fikk dermed 8 nye eierkommuner, fire av dem i Innlandet fylke. I tillegg overtok Konsek ansvaret for salget av sekretariatstjenester til Tynset kommunes kontrollutvalg fram til utgangen av 2024. Selskapet fikk to nye ansatte gjennom virksomhetsoverdragelsen.
- 1. oktober fikk selskapet seks nye eierkommuner på Indre Helgeland i Nordland fylke. I den anledning ble det ansatt en ny medarbeider.

Selskapet mener at fagmiljøet gjennom utvidelsene har blitt betydelig styrket og at vi er godt rustet til å være en ressurs for eierne.

2. KONTROLLUTVALG

Målsetting: Kontrollutvalgene skal være en ressurs for kommunestyre og fylkesting.

Selskapet skal tilby kontrollutvalgene nødvendig kompetanse og tjenester for å utøve godt kontrollarbeid

- Selskapet ønsker å legge til rette for at kontrollutvalgene forstår og utøver rollen best mulig. Dette skjer vanligvis på en årlig konferanse for kontrollutvalgene. I 2023 ble konferansen flyttet til januar 2024, slik at de nyvalgte utvalgsmedlemmen skulle ha et bedre grunnlag for opplæring som ble gitt på konferansen.
- Konsek søker å legge til rette for et godt samarbeid mellom kommunestyre/fylkesting og kontrollutvalgene. Ett av tiltakene i forbindelse med ny valgperiode, var å oppfordre utvalgslederne til å invitere ordfører inn i kontrollutvalgets første møter. Formålet var å avklare gjensidige forventninger.
- I forbindelse med ny valgperiode forsøker vi å legge til rette for en god dialog mellom kontrollutvalg og kommunedirektør, slik at samarbeidet skal bli best mulig. Som et ledd i dette, har kommunedirektørene blitt invitert inn i kontrollutvalgenes møter.

- Gjennom fjoråret har kontrollutvalgene fått presentert artikler og faglitteratur i form av referatsaker. Disse sakene er en del av den kontinuerlige opplæringen gjennom valgperioden, og fører i mange tilfeller til diskusjoner i kontrollutvalgene. Referatsakene kan bidra til å øke aktiviteten i kontrollutvalgene ved at kontrollutvalgene ber om orienteringer om forholdene i egen kommune.

Konsek forsøker å legge til rette for at kontrollutvalget skal ha god kunnskap om eget ansvars- og arbeidsområde. I tillegg forsøker vi å bidra til et godt og ryddig samarbeid med kommunestyret og administrasjonen. Denne valgperioden forsøker vi å være mer målrettet. Håpet er at kommunestyre/fylkesting i enda større grad skal oppleve kontrollutvalget som en ressurs.

3. MEDARBEIDERE

Målsetting: Konsek Trøndelag skal beholde og utvikle medarbeiderne. Selskapet skal legge til rette for et godt og inkluderende arbeidsmiljø gjennom blant annet faglig utvikling, faglig samarbeid, konkurransedyktige arbeidsvilkår og en livsfaseorientert personalpolitikk.

- Konsek Trøndelag er et selskap med lite gjennomtrekk, noe som kan forstås som et uttrykk for at de ansatte trives. Medarbeiderne blir involvert i driften ved ulike satsinger og ved viktige veivalg. Det medfører at vi blir bedre kjent og får bedre forståelse for hverandre. Helse, miljø og sikkerhet var også i fjor tema i internmøter. Selskapet har verneombud.
- Selskapet ga i løpet av fjoråret permisjon med lønn til to medarbeidere som tok relevant etterutdanning.
- Selskapet skal ha et lønnsnivå som bidrar til å beholde medarbeiderne, uten å være lønnsledende. Vi mener det er oppfylt også i 2023.
- Selskapet legger til rette for at medarbeiderne skal kunne håndtere arbeidssituasjonen i ulike livsfaser. Det viktigste tiltaket er å legge til rette for fleksibilitet i arbeidshverdagen.

4. KOMPETANSE:

Konsek Trøndelag skal være et ledende fagmiljø. Selskapet skal delta aktivt i utvikling av kontrollområdet i samarbeid med statlige tilsyn, kontrollsekretariat, revisjon og faglige nettverk.

- Selskapets medarbeidere var også i 2023 aktive i de faglige organisasjonene. Én medarbeider var frikjøpt i 25% for å drive faglig utviklingsarbeid på nasjonalt nivå. Flere medarbeidere deltok med foredrag i faglig sammenheng. I tillegg har selskapets ansatte disse vervene:
 - o nestleder i styret i NKRF- kontroll og revisjon i kommunene
 - o komiteemedlem i kontrollutvalgskomiteen, NKRF
 - o varamedlem til styret i FKT, Forum for kontroll og tilsyn
- Konsek deltok også i 2023 på det årlige koordineringsmøtet mellom statlige tilsyn og kontrollutvalgssekretariatene.
- Konsek Trøndelag bidrar aktivt i utviklingen av kontrollarbeidet i kommunene gjennom styre- og komiteearbeid, høringsuttalelser og ved at medarbeiderne er aktive og synlige på faglige arenaer. Vi mener at henvendelsene om deltakelse i selskapet de siste årene bekrefter at Konsek Trøndelag framstår som et attraktivt fagmiljø.

Fortsatt drift

Regnskapet for 2023 viser et underskudd på kr 306.180,44. Underskuddet skyldes i hovedsak at pensjonskostnadene ble om lag kr 500.000 høyere enn prognosen fra KLP. Regnskapet avviker ellers lite fra budsjettet. Underskuddet skal dekkes inn i 2024.

På tross av underskuddet, har selskapet god likviditet og er solid. Selskapsavtalen sikrer årlig deltakertilskudd fra den enkelte kommune, noe som sikrer et godt og forutsigbart grunnlag for driften. Styret mener at det er et godt grunnlag for fortsatt drift.

Ytre miljø

Selskapet driver ikke virksomhet som forurensar ytre miljø, utover reising til møter i kontrollutvalgene.

Likestilling

Selskapet hadde 12 medarbeidere ved utgangen av 2023, 6 kvinner og 6 menn. Styret bestod av 7 medlemmer, 4 kvinner og 3 menn.

Sykefravær

Sykefraværet var på totalt 9 prosent i 2023. Av dette utgjør langtidsfraværet 8,6 prosent. Langtidsfraværet skyldes et lengre sykefravær og en svangerskapspermisjon. Korttidsfraværet var på 0,4 prosent.

Trondheim, 12. mars 2024

Randi Dille
styrets leder

Skjalg Åkerøy
varamedlem

Tone Våg
varamedlem

Kjetil Klepp
styremedlem

Berit O. Flåmo
styremedlem

Eirik Rønning
styremedlem

Torill Bakken
ansattes representant

Torbjørn Berglann
daglig leder

Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

54/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/421 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar erklæringen om revisorens uavhengighet til orientering.

Vedlegg

Revisors uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Kommunens revisor må vurdere sin egen uavhengighet. Hvert år, og ved behov, skal revisoren legge fram en skriftlig vurdering av sin uavhengighet for kontrollutvalget. Revisoren kan ikke ha andre jobber eller styreverv i kommunen eller tilknyttede virksomheter. Revisoren kan heller ikke delta i aktiviteter som kan skape interessekonflikter, eller tilby rådgivningstjenester som kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Kommunens revisor må ha godandel. Revisjonsselskapet bekrefter dette ved ansettelse og skifte av revisjonsoppdrag. Revisjon Midt-Norge SA har bekreftet revisorensandel. Kommunens oppdragsansvarlige revisor, Kjell Næssvold er statsautorisert revisor.

Konseks vurdering og konklusjon

Egenerklæringen viser at den oppdragsansvarlige revisoren fyller kravene i forskriften. Vi anbefaler at kontrollutvalget tar erklæringen til orientering.

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- KJELL NÆSSVOLD, signert 04.07.2024 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet innholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autenticiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Egenvurdering av uavhengighet:

Indre Fosen kommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Indre Fosen kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Indre Fosen kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Indre Fosen kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen. Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt. Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Indre Fosen kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Indre Fosen kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Orkanger, 4. juli 2024

Kjell Næssvold
Oppdragsansvarlig

Revisjonsstrategi 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

55/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/421 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om revisjonsstrategi for 2024 til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. ([Kommuneloven § 23-2](#)), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet ([forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3](#)).

Revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.

Formålet med strategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og å definere hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for å skrive en revisjonsberetning innen 15. april.

Kontrollutvalgets sekretariat har bedt oppdragsansvarlig revisor om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for 2024 og den løpende revisjonen så langt i året. Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll 2024 - risiko og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

56/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 24/421 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurderingen for forenklet etterlevelseskontroll 2024 til orientering

Saksopplysninger

Revisor skal i henhold til [kommuneloven § 24-9](#) gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og skal senest 30. juni gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen (med kopi til kommunedirektøren).

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisors etterlevelseskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), som skal legges fram for kontrollutvalget.

Vurdering

Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger direkte i møtet.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Kontrollutvalgets årsplan 2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

57/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/336 - 19

Forslag til vedtak

1. Årsplan for 2025 godkjennes.
2. Kontrollutvalget vedtar følgende møtedatoer for 2025:
 - tirsdag 21. januar
 - tirsdag 18. mars
 - tirsdag 27. mai
 - tirsdag 19. august
 - tirsdag 14. oktober
 - tirsdag 25. november

Møtene starter kl. 09.00, og gjennomføres fortrinnsvis på Rådhuset.

Årsplanen oversendes kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets års- og møteplan 2025 til orientering.

Vedlegg

Års- og møteplan kontrollutvalget i Indre Fosen 2025.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets medlemmer må ta stilling til hvordan de ønsker å gjøre kontrollarbeidet for kommunestyret. For å systematisere og målrette kontrollutvalgets arbeid, så har sekretariatet utarbeidet en årsplan som viser hvilken strategi kontrollutvalget har for gjennomføringen. Hensikten med årsplanen er å synliggjøre overfor kommunestyret og administrasjonen hvordan kontrollutvalget planlegger å utføre arbeidet. Arbeidet er lagt opp på samme måte som for 2024.

Forventningsavklaring og rolleforståelse er viktig for en god samhandling mellom aktørene. Årsplanen inneholder en plan med møtetidspunkt. Kontrollutvalget har en ramme på seks ordinære møter i året. Utvalget må ta stilling møtedager og møtetidspunkt. Sekretariatet har foreslått tre møter i første halvår, og tre i andre halvår. Møtene har i 2024 vært holdt på tirsdager. Det er videreført i planen.

I årsplanen er det lagt opp til to virksomhetsbesøk eller be inn virksomhet til kontrollutvalgets møte, kontrollutvalget må selv bestemme hvilke virksomheter de vil besøke/be inn. Utover de planlagte aktivitetene, gjør kontrollutvalget løpende vurderinger av behovet for orienteringer, behandling av henvendelser og lignende. Kontrollutvalgets møteplan bør tilpasses møteplanen for kommunestyret. Kontrollutvalget kan gjøre endringer i møteplanen i møtet.

Møtedatoer for 2025

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Kommunestyret		20.		11.		26.
Formannskapet		06.	27.		08.	10.
Kontrollutvalget	21.		18.		27.	

	August	September	Oktober	November	Desember
Kommunestyret		25.	30.		18.
Formannskapet		11.	17.		04.
Kontrollutvalget	19.		14.	25.	

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets
årsplan
INDRE FOSEN
2025

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
1. Kontrollutvalgets virksomhet	4
1.1. Møter i kontrollutvalget	4
1.2. Budsjett for kontrollarbeidet	4
1.3. Opplæring og faglig samarbeid	4
1.4. Kontrollutvalgets sekretariat	4
1.5. Revisjonen	4
2. Kontrollutvalgets planlagte aktivitet	5
2.1. Regnskapsrevisjon	5
2.2. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller	5
3. Andre aktiviteter	5
3.1. Generell kontroll	5
3.2. Henvendelser	5
3.3. Oppfølging av vedtak	5
3.4. Oppfølging av eierskap	6
3.5. Virksomhetsbesøk	6
3.6. Forvaltningsrevisjon i vertskommunesamarbeid	6
3.7. Samordning av kommunal egenkontroll og statlige tilsyn	6
4. Samarbeidet med kommunestyret	6
5. Kontrollutvalgets møteplan for 2025	6

Innledning

Kommunene er samfunnets viktigste velferdsprodusenter og forvalter betydelige ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget av og bredden i den kommunale tjensteproduksjonen medfører behov for utstrakt styring og kontroll. Egenkontrollen er et viktig element i det lokale folkestyret, og skal bidra til å styrke tilliten til kommunen i tillegg til å bidra til at kommunen når de mål som er satt.

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med kommunens forvaltning. Arbeidet styres av kommuneloven samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

God dialog og informasjonsutveksling er sentralt for å lykkes med samspillet mellom kommunestyret og kontrollutvalget. Kontrollutvalget ønsker med dette å legge til rette for god og åpen dialog som skaper en gjensidig forståelse for gjennomføringen av oppgavene. Det er også viktig å tydeliggjøre den klare ansvars- og oppgavefordelingen mellom kontrollutvalget, sekretariatet, administrasjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets oppgaver er omfattende, og knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen, kommunale selskap og revisjonens arbeid. Dette innebærer å bestille og følge opp forvaltningsrevisjoner, eierskapskontroller og andre undersøkelser i kommunen. Kontrollutvalget skal også påse at kommunens regnskap blir betryggende revidert.

Årsplanen er derfor kontrollutvalgets styringsdokument for å planlegge en god og riktig egenkontroll, som er tilpasset kontrollutvalgets ressurser.

1. Kontrollutvalgets virksomhet

1.1. Møter i kontrollutvalget

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør.

Kommunens ordfører og revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Kommunedirektøren har ikke møte- eller talerett, men blir innkalt for å orientere utvalget ved behov.

Kontrollutvalget skal ha seks møter i 2025, se kontrollutvalgets møteplan for 2025 i kapittel 5.

Kontrollutvalgets reglement sier at leder avgjør om møter skal holdes som fjernmøter, i spesielle tilfeller.

1.2. Budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Det er bare kommunestyret som kan gjøre endringer i rammene for kontrollutvalgets arbeid.

For at forslaget vil foreligge tidsnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter, så behandler kontrollutvalget denne saken i sitt første møte etter sommeren.

1.3. Opplæring og faglig samarbeid

For å sikre at utvalget får en god rolleforståelse og innsikt i oppgaven, kan kontrollutvalget delta på ulike samlinger.

1.4. Kontrollutvalgets sekretariat

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget er uavhengig av kommunens administrasjon.

Kommunen er eier i Konsek Trøndelag IKS og får sine sekretariattjenester derfra. Sekretariatet leverer 320 timer per år.

Timebudsjettet inkluderer møtevirksomhet, reisetid, saksforberedelser samt koordinering ved statlig tilsyn. Timeleveransen skal i løpet av en fireårsperiode omtrent tilsvare budsjettet.

1.5. Revisjonen

Revisjonen er uavhengig av kommunens administrasjon.

Kommunen er eier i Revisjon Midt-Norge SA, som leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser.

2. Kontrollutvalgets planlagte aktivitet

2.1. Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov, god kommunal revisjonsskikk og engasjementsbrevet fra kommunens revisor.

Kontrollutvalget vil følge Forum for kontroll og tilsyn sin veileder for å sikre at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunestyret kan godkjenne kommunens årsregnskap og årsberetning. Uttalelsen bygger på kommunens årsregnskap, årsmelding, revisjonsberetningen og eventuelle nummererte brev. Den skal følge behandlingen av årsregnskapet i formannskapet og kommunestyret.

Kommunens revisor skriver nummerte brev for å gjøre kontrollutvalget oppmerksom på spesielle forhold. Kontrollutvalget ser til at dette blir fulgt opp.

2.2. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskapene som kommunen har eierinteresser i.

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Eierskapskontroller innebærer å kontrollere om den som utøver eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

I 2024 vedtok kommunestyret en plan for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. I 2025 vil kontrollutvalget bestille forvaltningsrevisjon i henhold til planen.

Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret hvordan anbefalingene i rapporten bør følges opp. Utvalget vil se til at administrasjonen setter i verk vedtak som er fattet av kommunestyret etter forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

3. Andre aktiviteter

3.1. Generell kontroll

Kontrollutvalget fører kontroll med forvaltningen, dvs. kommunedirektøren og administrasjonen, på vegne av kommunestyret. Kommunestyret kan bestille saker og prosjekter som det ønsker at kontrollutvalget skal følge opp spesielt.

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjøres oftest ved orienteringer fra kommunedirektøren. Behovet for slike orienteringer vurderes fortløpende.

3.2. Henvendelser

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum og avgjør selv om den enkelte henvendelsen er relevant. Kontrollutvalget tar stilling til hvordan henvendelsene skal følges opp.

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan. Det har ikke avgjørelsesmyndighet i enkeltsaker.

3.3. Oppfølging av vedtak

Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrets vedtak som er resultat av kontrollutvalgets arbeid.

3.4. Oppfølging av eierskap

Kontrollutvalget vil gjennom året jobbe med å få en bedre løpende oversikt over hvordan kommunen ivaretar sitt ansvar som eier i ulike selskap.

3.5. Virksomhetsbesøk

For å bli bedre kjent med kommunen og kommunens selskaper kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Utvalget kan også besøke kommunale foretak og selskap. Besøkene skal også bidra til at kontrollutvalget blir kjent for de ansatte. Kontrollutvalget planlegger å gjennomføre to besøk i 2025.

3.6. Forvaltningsrevisjon i vertskommunesamarbeid

Indre Fosen kontrollutvalg har ansvaret for forvaltningsrevisjoner og orienteringer i de områdene hvor Indre Fosen kommune har vertskommuneansvar etter kommuneloven. I den forbindelse vil kontrollutvalget invitere til et felles møte for kontrollutvalgene i samarbeidet for å informere om områdene, og for å høre om det er behov/ønsker fra kontrollutvalgene som tilhører samarbeidet.

3.7. Samordning av kommunal egenkontroll og statlige tilsyn

Forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn skal sees i sammenheng. Begge deler har et formål om å bidra til læring og forbedring. Sekretariatet vil legge frem tilsynsrapporter fra Statsforvalteren og andre statlige tilsynsorganer.

4. Samarbeidet med kommunestyret

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. I saker som krever beslutning innstiller kontrollutvalget til kommunestyret.

Kontrollutvalget rapporterer om sin aktivitet direkte til kommunestyret, og det gjøres i hovedsak slik:

- Rapporter fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller sendes kommunestyret fortløpende.
- Kontrollutvalget orienterer kommunestyret om den samlede aktiviteten gjennom årsrapporten.
- Viktige saker og forespørsler oversendes fortløpende.
- Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Lederen kan overlate møte- og taleretten til ett av de andre medlemmene i kontrollutvalget.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette å informere om kontrollarbeidet, blant annet gjennom hjemmesiden til sekretariatet – www.konsek.no. Her er saksdokumentene lett tilgjengelige.

5. Kontrollutvalgets møteplan for 2025

Den vedlagte møteplanen gir en oversikt over behandlingen av faste saker. Kontrollutvalget kan endre planen ved behov.

Møteplan

Aktiviteter		21.jan	18. mars	27. mai	19. aug.	14. okt.	25. nov
Påse betryggende revidering	Uavhengighetserklæring, vandel, kvalitetskontroll						X
	Revisjonsstrategi, plan for forenklet etterlevelseskontroll (2025)						X
	Revisjonsberetning og årsoppgjørnotat			X			
	Forenklet etterlevelseskontroll					X	X
Orienteringer fra kommunedirektør (KD)	Potensielt på hvert møte	X	X	X	X	X	X
Årsmelding/årsregnskap kommune	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning			X			
	Forvaltningsrevisjon	X	X	X		X	
	Årsmelding fra kontrollutvalget		X				
	Budsjettkontroll				X		
	Budsjett for kontrollutvalget				X		
	Årsplan- og møteplan						X
Aktiviteter i kontrollutvalget	Virksomhetsbesøk	Plan	Besøk		Besøk		
Opplæring		X	X	X	X	X	X

Kurs

KU-konferansen NKRF: 29 – 30. januar
 Fagkonferansen FKT: 4. - 5. juni
 Samling, Konsek: 13.nov
 Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 3:15. – 16. oktober

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

58/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/622 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsaken til orientering.

Vedlegg

Utskrift møteprotokoll sak 108.pdf

Saksopplysninger

Orientering om politisk vedtak i sak 108/24 Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i møte 14.11.24.

108/24 Plan for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i perioden 2024-2028
Kommunestyret 14.11.2024

Behandling Alternativt forslag, foreslått av Eirik Evjen Hovstein, Høyre.

Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.

Forvaltningsrevisjoner:

1. Økonomistyring
2. Arbeidsgiverpolitikk og ledelse
3. Utenforskap
4. Kommunesamarbeid (Kommunalt oppgavefellesskap)
5. Barn med særlige behov

Eierskapskontroller

1. Trønderenergi AS med datterselskaper
2. Kommunens eierstyring

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Det fremmes alternativt forslag fra Eirik Evjen Hovstein (H). Votering nr 1 - Votering over forslag Opprinnelig forslag: 2 stemmer (7%) - AP 1, KRF 1 Stemmer: Jon Normann Tviberg (KRF) Torkil Berg (AP)

Alternativt forslag: 25 stemmer (93%) - AP 5, FRP 2, H 5, INP 1, KL 3, PP 3, SP 5, SV 1 Eirik Evjen Hovstein (H)

KST - 108/24 vedtak Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.

Forvaltningsrevisjoner:

1. Økonomistyring
2. Arbeidsgiverpolitikk og ledelse
3. Utenforskap
4. Kommunesamarbeid (Kommunalt oppgavefellesskap)
5. Barn med særlige behov

Eierskapskontroller

1. Trønderenergi AS med datterselskaper
2. Kommunens eierstyring Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Kommunedirektørens forslag til vedtak Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.

Forvaltningsrevisjoner:

1. Økonomistyring
2. Utenforskap
3. Kommunesamarbeid (Kommunalt oppgavefellesskap)
4. Arbeidsgiverpolitikk og ledelse
5. Barn med særlige behov

Eierskapskontroller

1. Trønderenergi AS med datterselskaper
2. Kommunens eierstyring.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

59/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/622 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser.pdf

Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt.pdf

Bernt svarer - Ordfører bør ikke delta i offentlig debatt der hen er inhabil.pdf

Bernt svarer - Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere.pdf

Bernt svarer - habilitetsreglene gjelder ved alle typer saksbehandling i kommunestyret.pdf

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som en del av sin opplæring:

- 10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser.
- Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt.
- Ordfører bør ikke delta i offentlige debatter der hen er inhabil.
- Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere.
- Habilitetsreglene gjelder ved alle typer saksbehandling i kommunestyret.

10 anbefalinger til folkevalgtes involvering i kommunale budsjettprosesser

Publisert på NKRF sin nettside 02.10.2024

Telemarksforskning har, på oppdrag fra KS FoU, utredet status for folkevalgtes involvering i kommunale budsjett- og økonomiplanprosesser.

Rapporten belyser spørsmål som: Hvordan kan budsjettprosesser legges opp for å sikre bred deltakelse, bedre eierskap og engasjement? Hvordan sikre større lokalpolitisk handlingsrom og innflytelse?

Utredningen baserer seg på en spørreundersøkelse til alle kommunestyrerepresentanter og kommunedirektører i et representativt utvalg av landets kommuner (125 av 357). Videre er det gjennomført intervjuer i seks utvalgte casekommuner med varierende deltakelse og tilfredshet med budsjett- og økonomiplanprosesser.

Blant kommunestyrerepresentantene er det et klart flertall (64 prosent) som mener at det hadde vært en fordel om politikerne hadde hatt sterkere styring med budsjettprosessene.

En betydelig andel (40 prosent) mener også at de ikke har god anledning til å legge føringer for arbeidet med årsbudsjettet i sin kommune.

Et generelt funn er at politikerne ønsker et forutsigbart årshjul for behandling av budsjettsaker. Det inkluderer gode rutiner for oppfølging av budsjettarbeidet gjennom året, og at det er satt av nok tid til behandling av budsjett- og økonomisaker.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene. Tidlig involvering av politikerne gir muligheter for å gi føringer og komme med innspill underveis i prosessene. De som er involvert i budsjettprosessene i første og andre kvartal, er mer fornøyd med budsjettprosessene enn de som blir involvert senere.

Et forutsigbart årshjul med tidlig politisk involvering synes å være en forutsetning for at politikerne skal kunne ta sterkere eierskap og styring med budsjettprosessene.

Det er også verdt å merke seg at tilfredsheten med budsjettprosessene er stor i de kommunene hvor kommunestyrerepresentantene opplever at kommuneplanen gir gode føringer for arbeidet med både økonomiplan og årsbudsjett. Dette indikerer at disse kommunene har helhetlige, strategiske prosesser som ramme for arbeid med økonomiplaner og budsjetter. Mye tyder også på at gode budsjettprosesser gir grunnlag for bedre økonomisk styring av kommunen, større sannsynlighet for bedre økonomisk resultat og at man dermed også har lettere for å identifisere og skape et økonomisk handlingsrom.

Rundt 80 prosent av kommunestyrerepresentantene peker på et behov for bedre opplæring knyttet til budsjett- og økonomiplanprosesser. Spesielt for nye som kommer inn i politikken, er det behov for grunnleggende opplæring i kommunal økonomi og styring, kommunale ansvarsområder, rolleavklaring mellom politikk og administrasjon, hvordan prosesser bør foregå og hvordan politikerne og administrasjon kan samhandle godt.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Gjennom folkevalgtprogrammet kan man ha sterkere fokus på grunnleggende opplæring i kommuneøkonomi og budsjettprosesser, og hvordan politikerrollen kan og bør utøves gjennom budsjettprosessene.

Telemarksforskning anbefaler at de involverte gjennom folkevalgtprogrammet synliggjør gode grep og eksempler for å lykkes med budsjettprosessene. Det viktigste er sannsynligvis at budsjettprosessene blir lagt opp på en slik måte at kommunestyrerepresentantene har god dialog med administrasjonen, at de involverte er enig om hvilke prosesser som skal gjennomføres, og hva som er formålet med ulike aktiviteter og møtepunkter gjennom året. Det innebærer at politikerne må involveres tidlig i prosessen, noe som gir mer forutsigbarhet for budsjettprosessene.

- **Se også opptak av KS-webinaret:** [Folkevalgte trenger mer kunnskap og tidligere involvering i budsjettplanprosessen](#) (YouTube - starter i nytt vindu)

Rapporten gir **10 anbefalinger** for å sikre gode budsjettprosesser og politisk styring og eierskap til prosessene:

1. Sørg for tidlig medvirkning i prosessen
2. Utarbeid et årshjul for politisk behandling av budsjett- og økonomisaker
3. Sørg for en tydelig avklaring av hva som er administrasjonenes og politikernes roller og oppgaver, og hvordan man ønsker at samhandlingen skal foregå
4. Avklar hvordan økonomisk rammestyring skal foregå politisk, og hva slags rapporteringsrutiner man skal ha for å følge opp budsjettet gjennom året
5. Sørg for oppdaterte kommunale planer, og synliggjør hvordan årsbudsjettet understøtter viktige føringer i kommunens planverk
6. Arranger en dialogkonferanse innen utgangen av april for å skape en omforent forståelse av kommunens utfordringsbilde
7. Kombiner gjerne dialogkonferanse med folkevalgtopplæring om et relevant tema
8. Arranger en rammekonferanse i juni i etterkant av at kommuneproposisjonen og revidert statsbudsjett er lagt fram
9. Avklar budsjettrelaterte saker med formannskapet ut over høsten i forkant av at kommunedirektøren offentliggjør og legger fram sitt salderte budsjett
10. Kommunens administrasjon bør stille kompetanse og ressurser til rådighet for å gi faglig støtte i partigruppenes behandling av kommunedirektørens budsjettforslag

Videre peker rapporten på konkrete opplæringsbehov og anbefalinger knyttet til det.

Kilde: Telemarksforskning

<https://www.telemarksforskning.no/10-anbefalinger-til-folkevalgtes-involvering-i-kommunale-budsjettprosesser/>

Rolleavklaring mellom styret, administrasjonen og eier — Styret følger ikke alltid opp ansvaret sitt

Den 9.–10. oktober deltok Sunniva Tusvik Sæter på styrekurs i regi av Samfunnsbedriftene. Foto: Revisjon Midt-Norge SA

Skrevet av: **Nicolay Biørn-Lian** | Publisert: **14. oktober 2024**

— Vi kommer gjerne inn når det har skjedd noe i selskapet som politikerne ønsker å se nærmere på. Ofte ser vi at styret har jobbet etter uklare retningslinjer. Det sier forvaltningsrevisor Sunniva Tusvik Sæter.

Gjennom sitt virke i Revisjon Midt-Norge SA har Sæter sett mange av utfordringene som kan dukke opp. Mye skyldes en manglende forståelse av hvordan ansvaret deles mellom styret, administrasjon og eier.

— Det er viktig å forstå disse skillene, og at alle skjønner sin rolle. Det er like viktig for de som står for den daglige driften som det er for styret og de folkevalgte, sier Sæter.

Den 9.–10. oktober deltok hun på styrekurs (se faktaboks) i regi av Samfunnsbedriftene.

– Jeg opplevde at kursene var relevante uansett hvilken «side» man sitter på. For alle må kjenne sitt ansvarsområde. Og her var kursdeltagerne i samme båt. Et fellestrekk er at det ligger andre ting enn rent kommersielle hensyn til grunn for driften.

Som samvirkeforetak med hele 53 kommuner og Trøndelag fylkeskommune på eiersiden, dekker Revisjon Midt-Norge SA nesten hele Trøndelag, deler av Helgeland og de øverste kommunene i Innlandet.

Hovedkontoret på Steinkjer utgjør navet for et betydelig revisjonsmiljø. Men foretaket har kontorer på ulike steder i regionen som de dekker.

Ofte får de oppdrag når det har skjedd noe i et offentlig eid selskap som politikerne vil undersøke nærmere. Flere ganger har de kritisert et styre i sluttrapporten som de skriver. For det er ikke alle styrer som følger opp ansvaret sitt.

Styrets fullmakter

– Da spør vi alltid: Hva slags fullmakt har styret hatt? Ofte viser det seg ofte at eier ikke har gitt tydelige nok føringer, eller at hverken styret eller eier har skjønt sine roller og plikter.

Derfor vil ikke Sæter være med på at det bare er styremedlemmenes feil, selv om de sitter med ansvaret. Man må begynne med å se på hvordan styret settes sammen.

– Med folkevalgte som eiere er det avgjørende at man har gode prosesser for å velge styremedlemmer som har den kompetansen selskapet trenger.

– Ofte har ikke de folkevalgte selv fått så god opplæring. Og om de velger styre ut fra andre hensyn enn kompetanse, så kan selskapet sitte igjen med et svakt styre som ikke er tilpasset selskapets behov.

Da er terskelen ofte ganske høy for å gjøre noe. For eierkommunene har ikke så mye annen makt enn muligheten til å kaste styret, mener Sæter.

Styringslinjene må følges

– Som eier er kommunene heller ikke alltid rigget til å forstå styringslinjene. Det kan skape uheldige situasjoner. Sett at det er ti eierkommuner, og at en folkevalgt tar kontakt med en enkeltansatt i selskapet.

– Da er ikke styringslinjene fulgt. Og det kan både skape usikkerhet i organisasjonen og misnøye hos andre eierkommuner. Så det er veldig viktig at eierne er klar over dette, og at administrasjonen vet hvem man skal gi info til når.

Sæter synes at både stoffet og de ulike problemstillingene som kan oppstå, ble fremstilt på en forståelig måte på de to kursene. Og at det var mange gode eksempler.

– Det var også nyttig å være fysisk til stede og ikke ta det over nettet. Jeg satt mellom en daglig leder i et selskap og et styremedlem i et annet selskap. Det ga en klar merverdi å kunne drøfte problemstillingene sammen.

Gjelder for alle tjenester

Prinsippene som man går gjennom, er viktige for alle bransjer. De gjelder både for mer «synlige» tjenester som renovasjon, og for mer «usynlige» tjenester som revisjon.

Og uansett hvordan man vrir og vender på det, så har styret et betydelig ansvar. Det er også mye de kan stilles til personlig ansvar for.

– Jeg skal hjem og anbefale til vårt styre og daglige ledere å delta på et slikt kurs. Det er viktig at man alltid har søkelyset på dette, ikke minst i forbindelse med valg.

For en god rolleavklaring er på en måte grunnmuren. Det er noe av det som må være på plass for at et kommunalt selskap skal nå målet: å sikre gode tjenester til rett pris.

Bernt svarer: – Ordfører bør ikke delta i offentlig debatt der hen er inhabil

Kan ordføreren delta i offentlig debatt om saker der han har private interesser?

Kommunal rapport 4.11.24

SPØRSMÅL: I en sak vedrørende stenging av en lakseelv i kommunen fratrådte ordføreren, som grunneier, all politisk behandling, og overlot dette til varaordføreren. Han engasjerte seg imidlertid i den offentlige debatt om saken og støttet et opprop rettet til nasjonale myndigheter, der ett av punktene som var nevnt i oppropet var behovet for kompensasjon til de som er berørt, altså herunder grunneierne.

Ordføreren har også engasjert seg i en sak om utvidelse av en nasjonalpark i området, både ved underskrift på opprop mot dette, og ved deltakelse i folkemøte. Er noe av dette i strid med reglene om inhabilitet i forvaltningsloven og kommuneloven?

SVAR: Inhabilitet er ikke spørsmål om generelle egenskaper ved en tilsatt eller folkevalgt, men om denne skal kunne medvirke ved konkrete avgjørelser på kommunens vegne. Inhabilitet oppstår etter bestemmelsene i [forvaltningsloven § 6](#) første avsnitt der den det gjelder har en sterk personlig – privat – interesse i utfallet av saken, eller en særlig nær tilknytning til noen som har en slik interesse i saken.

I tillegg har vi en regel i bestemmelsens andre avsnitt om inhabilitet «når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

Inhabilitetsreglene gjelder ikke bare når det treffes vedtak av kommunen, men også der ordføreren opptre på vegne av kommunen i en forhandlingssituasjon, eller overfor andre offentlige myndigheter som skal eller kan treffe vedtak i en sak.

Inhabilitetsreglene setter ikke i seg selv grenser for en folkevalgts adgang til å gi uttrykk for sitt syn på en sak i offentlig debatt eller i henvendelse eller innspill til kommunen, heller ikke saker som senere vil kunne komme til behandling der. Avgjørende for habiliteten er fortsatt grunnlaget for dette engasjementet, om ordføreren har slike personlige – private – interesser i saken at han var inhabil allerede av den grunn, eller om de utspillene han kommer med, er begrunnet i politiske, samfunnsmessige eller etiske hensyn.

En folkevalgt blir ikke inhabil av å ha eller gi uttrykk for standpunkter forut for saksbehandlingen. Det er helt legitimt å delta i den offentlige debatt om en sak før det skal treffes vedtak. Dette gjelder også for folkevalgt som er inhabil på grunn av personlige forhold. Også den som har private egeninteresser i en sak, kan delta i debatten om denne. Men da er det dels juridiske, og i tillegg klare etiske krav, om at man opplyser om sin egeninteresse i saken når man deltar i debatten. Dette gjelder særlig for den sitter i en ledende posisjon, som saksbehandler eller folkevalgt.

Og for en ordfører må regelen være at hen må unngå å opptre i offentlig debatt i saker der hen er inhabil, selv om det ikke skal treffes vedtak. Når ordfører taler, er det ikke til å unngå at det vil bli oppfattet som noe som sies i egenskap av leder av kommunaldemokratiet.

Selv om vi ikke har noen rettsregler om akkurat dette, må det oppfattes som både politisk og etisk sterkt kritikkverdig.

Bernt svarer: – Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere

Kan man varsle mot ordføreren eller andre folkevalgte?

Kommunal rapport 30.09.2024

SPØRSMÅL: Vi hører stadig om saker om «varsling» mot ordførere, andre folkevalgte og ledere i partier. Hva betyr dette, og hvilke rettsregler har om slike saker?

SVAR: I utgangspunktet betyr jo «varsling» bare at man gir beskjed om at man mener noe er farlig eller uheldig. Varsle kan vi alle, til den vi vil og om det vi vil.

Et juridisk begrep ble dette derimot først da vi i 2006 fikk et eget [kapittel 2A i arbeidsmiljøloven](#), om «rett til å varsle om kritikkverdige forhold», og om vern for varslere mot gjengjeldelse fordi de har varslet.

Senere har reglene om dette blitt bygget ut til et ganske omfattende regelsett som kan være krevende både å forstå og å praktisere. Vi ser nå at det også er ganske mye usikkerhet om når og hvor disse reglene gjelder. Det bærende hovedprinsippet for bestemmelsene om varslervern etter loven er fastslått i [§ 2A-1](#): «Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i arbeidsgivers virksomhet». «Kritikkverdige forhold» er her forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, herunder «myndighetsmisbruk» og «uforsvarlig arbeidsmiljø».

Dette er problemstillinger som kan være aktuelle ikke bare for tilsatte i kommunen, men også for folkevalgte og i politiske partier.

De tre grunnleggende spørsmålene er så hvilke typer «virksomhet» som loven gjelder for, hvem som er «arbeidstaker», og hvem som «arbeidsgiver». Virkeområdet for lovens regler fremgår av at dette er en «Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.» Loven gjelder etter [§ 1–2 nr. 1](#) «for virksomhet som sysselsetter arbeidstaker, med mindre annet er uttrykkelig fastsatt i loven». Her det rimelig klart at en folkevalgt verken er «arbeidstaker» eller «arbeidsgiver» etter arbeidsmiljøloven.

Folkevalgte er definert, i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt, som alle medlemmer av folkevalgte organer, noe som blant annet omfatter ordfører, som blant annet er medlem av kommunestyret, og medlemmer og leder av kommuneråd under parlamentarisk styringsform. Disse er ikke «arbeidstakere» etter arbeidsmiljøloven.

Dette gjelder også ordfører og andre folkevalgte som mottar godtgjøring for sine verv, også om de har vervet som hovedbeskjeftigelse. Vervet som folkevalgt er personlig, og den folkevalgte er ikke underlagt noen form for rettslig bindende styrings- og instruksjonsmyndighet, verken fra egen partigruppe og ledelsen av denne, eller fra kommunestyret eller fra kommunedirektøren. Det betyr at folkevalgte ikke har noen rett til å varsle etter reglene i arbeidsmiljøloven. De er heller ikke rette adressat for slike varsler fra andre folkevalgte eller tilsatte i kommunen.

Adressat for varsel er etter [§ 2A-2](#) «arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver», og de folkevalgte er altså ikke i noe tilsettingsforhold der de har en arbeidsgiver som kan varsles eller være gjenstand for varsel.

De folkevalgtes kanal for varsling om ulovlige, uetiske eller uforsvarlige forhold i kommunen vil måtte være innspill til ansvarlige folkevalgte organer eller tilsynsmyndigheter, eller utspill i den alminnelige offentlige debatt. Varsel etter arbeidsmiljøloven må altså gjelde forhold knyttet til varslersens tilsettingsforhold; «til arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver». Også folkevalgte og andre som ikke er tilsatt i kommunen, kan ta initiativ hvis det foreligger rettslig eller etisk problematiske forhold, men det må da behandles som personlige eller politiske innspill til kommunens ledelse eller tilsynsmyndigheter, ikke som varsling etter arbeidsmiljøloven.

Varsel må altså her komme fra tilsatte i kommunen. Adressat for dette er i siste instans kommunedirektøren, som etter [kommuneloven § 13-1](#) første avsnitt «skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon», og som etter siste avsnitt her selv «har det løpende personalansvaret for den enkelte». Unntak fra dette er bare varsel som helt eller delvis er rettet mot kommunedirektøren. Da vil hen være inhabil, og ansvaret for behandlingen av varsllet vil ligge hos kommunestyret, som er tilsettingsmyndighet for kommunedirektøren etter første avsnitt.

Partigrupper i kommunestyret er ikke arbeidsgiver for sine medlemmer, heller ikke om de mottar godtgjøring eller andre fordeler fra gruppen. Hvis det derimot er tilsatt, og ikke bare valgt, en sekretær eller lignende for partigruppen, med definerte administrative oppgaver, vil hen kunne bli ansett som tilsatt. Men da må det være på det rene hvem som er arbeidsgiver i dette forholdet. Den som defineres som arbeidsgiver vil være adressat for varsel om ulovlige eller uforsvarlige forhold når det gjelder disse administrative funksjonene, men aldri om det politiske innhold av virksomheten. Politiske partier kan være organisert på ulike måter på det lokale plan.

Arbeidsmiljøloven vil klart nok gjelde for den tilsatte administrasjon, problemer kan oppstå først og fremst når det gjelder status og rolle til den øverste valgte ledelse; leder, nestledere og valgt sekretær. Her er det ikke naturlig å se disse vervene som tilsettingsforhold som går inn under arbeidsmiljølovens regler.

Det er tale om tillitsverv uten annen stillingsbeskyttelse enn det som følger av partiets egne regler om valg og utskifting av dem som sitter i slike verv. Det betyr at arbeidsmiljølovens regler om varslervern ikke kan brukes, og at varsl om og kritikk av arbeids- og samarbeidsforholdene for dette ledersjiktet, må behandles og vurderes etter partiets egne regler om akkurat dette.

Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere. Vi nøye oss med å forholde oss til etiske og politiske krav til ryddige organisatoriske forhold og troverdige beslutninger. Her er det lite rom for advokater og dommere.

Bernt svarer: – Habilitetsreglene gjelder ved alle typer saksbehandling i kommunestyret

Kan en inhabil ordfører skrive saksframlegg til kommunestyret, når kommunestyret bare skal komme med en henstilling?

Kommunal rapport 18.11.2024

SPØRSMÅL: Under behandling av en sak i kommunestyret om parkering i kommunens sentrum tok ett av medlemmene opp spørsmålet om ordførerens habilitet. Det ble vist til at ved tidligere behandling av samme saksforhold hadde formannskapet lagt til grunn at ordføreren var inhabil. Begrunnelsen for dette var at ordførers ektefelle hadde eierinteresser i et lokalt eiendomsselskap som har private parkeringsplasser i kommunens sentrum, og som også hadde etablert et lokalt parkeringsselskap i kommunen.

Til møtet i kommunestyret hadde ordfører skrevet en uttalelse med forslag til vedtak i saken. Det ble her foreslått at kommunestyret henstilte til alle private grunneiere i kommunens sentrum at man planlegger videre i samarbeid med kommunen for en felles parkeringspolitikk, basert på prinsipper som kommunen tidligere hadde vedtatt, og ba om at kommunedirektøren tok initiativ til en dialog med grunneierne om dette.

Ordføreren fremholdt at dette var en sak der ikke skulle treffes noe realitetsvedtak, men bare en oppfordring til private aktører om samarbeide med kommunen om gjennomføringen av en vedtatt parkeringspolitikk, og til kommunedirektøren om å følge opp dette. Og i alle fall måtte ordføreren kunne skrive et slikt innlegg der hen oppfordret til lojalitet og samarbeid.

Var ordføreren på denne bakgrunn inhabil ved behandlingen av saken i kommunestyret, og også til å utarbeide og legge fram et slikt vedtak i kommunestyret?

SVAR: En uttalelse av den typen det er tale om, her, vil ikke i seg selv skape inhabilitet. Utgangspunktet er at ordfører kan, på linje med andre folkevalgte, engasjere seg i eller uttale seg om saker som er eller kan komme til å bli gjenstand for kommunal saksbehandling, uten å bli inhabil, så lenge hen ikke har personlige – private – interesser i saken, slik at hen av denne grunn er inhabil. Deltakelse i offentlig debatt om et saksforhold skaper ikke i seg selv inhabilitet for en folkevalgt.

Men hvis en ordfører er inhabil av andre grunner, må hen han avstå fra alle typer medvirkning i kommunestyrets saksbehandling av denne saken. Den som er inhabil, er det på alle trinn ved behandlingen av en sak der det skal eller kan treffes en «avgjørelse». Og habilitetsreglene gjelder ved alle typer saksbehandling i kommunestyret. De gjelder også der det bare vedtas meningsytringer eller oppfordringer, og i rene orienterings- og referatsaker. Hvis ordfører var inhabil i sak om parkeringsordningen i kommunen, var det derfor et brudd på inhabilitetsreglene både at hen deltok ved behandlingen av denne saken i kommunestyret, og at hen som ordfører utarbeidet og la fram forslag til et vedtak i saken.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

60/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/622 - 4

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Formålet med denne saken er å gi medlemmene i utvalget mulighet til å diskutere og komme med forslag til saker som kontrollutvalget kan ta opp, eller som kan utredes til et fremtidig møte. Medlemmene kan foreslå saker til diskusjon under dette punktet på møtet. Medlemmene oppfordres til å si fra i starten av møtet dersom de har noe å ta opp.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune

Møtedato

03.12.2024

Saknr

61/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/622 - 5

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 03.12.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Protokollen fra dagens møte vil bli gjennomgått for godkjenning i møtet.